

je důležitým; nemohl proto nechat bez povšimnutí, že v roce 1920 v pozůstalosti po Františku H-ovi stranami samými, nemajícími pražádné příčiny, by udávaly sumy nad skutečnou cenu, byla usedlost odhadována asi na 150.000 Kč. Za tohoto stavu bylo zajisté nejvýše nutným, aby tento značný nepoměr k nynější odhadní ceně byl náležitě vysvětlen a aby znalci své dobrozdání důkladně odůvodnili, by soudce na základě posudku mohl cenu odhadní spolehlivě stanovit. Než z protokolu odhadního je zřejmo, že znalci nejen tohoto nepoměru nevysvětlili, nýbrž že své dobrozdání vůbec ničím neodůvodnili, a v tom spočívá zajisté vada řízení, bránící důkladnému posouzení věci. Za toho stavu dlužno podané dobrozdání považovati za nedostatečné a rozhodnutí soudu, který nový odhad nařídil, je zákonem odůvodněno.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a nařídil prvému soudu, by po konaném šetření vydal ve věci nové rozhodnutí.

Důvody:

Právem napadá dovolací stěžovatel usnesení rekursního soudu mimořádným opravným prostředkem, jelikož se zakládá na zřejmé nezákonnosti, čímž jest dán jeden z předpokladů § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. Dle § 272 cit. cís. pat. nutno použití při odhadech v nesporném řízení co do způsobu provedení předpisů procesního a dražebního řádu. Dle čl. XII. uvěz. zák. k ex. ř. jsou stanoveny zásady ohledně formálního řízení, jehož při odhadech dlužno šetřiti, odhadním řádem ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. a jsou proto nejen předpisy civ. řádu soudního, nýbrž i ex. řádu a odh. řádu směrodatnými při odhadech v nesporném řízení. Nižší soudy měly se tedy zachovati dle předpisů obsažených v těchto řádech. Dovolávání se § 362 odstavec druhý c. ř. s. v tomto případě není ospravedlněno, jelikož toto ustanovení předpokládá, že posudek je nedostatečný nebo že se rozcházejí znalci ve svých názorech. Žádného z těchto předpokladů tu není. Nedostatečný posudek není, jelikož není ani vadně ani nedůsledně odůvodněn, ani v něm není rozporu, a znalci svůj posudek podali souhlasně. Rozpětí mezi odhadní cenou, znalci určenou, a oceněním dědiců jest ovšem značné, avšak tu bylo právě na soudu, aby se zachoval — maje dle volného uvážení stanovit odhadní cenu — dle § 30 odstavec druhý odhad. řádu, měl-li pochybnosti proti posudku odhadnímu (lit. b) cit. § 30). V takovém případě ustanovuje § 30 odstavec druhý odhad. řádu, by soud v nejkratší a nejjednodušší formě provedl šetření, jež má za nutná, a poukazuje se při tom na § 55 ex. ř. Bylo tedy na prvém soudci, když nebylo dle § 362 odstavec druhý c. ř. s. příčiny k novému odhadu, by výsledkem znalců a po případě stran rozpětí odhadu vysvětlil a své pochybnosti odstranil a po případě, že by nastal rozpor mezi znalci, se teprve zachoval dle § 362 odstavce druhý c. ř. s. Pomínutím ustanovení zmíněného § 30 odstavec druhý lit. b) odhad. řádu a nesprávným použitím § 362 odstavec druhý c. ř. s. byl zákon porušen a jest proto mimořádný dovolací rekurs odůvodněn.

Čís. 1773.

Nepřípustnost pořadu práva, podána-li žaloba ze služebního poměru hospodářského dělníka před uplynutím 30 dnů po jeho skončení (min. nař.

ze dne 15. března 1860, čís. 73 ř. zák.). Příslušným jest státní úřad politický.

(Rozh. ze dne 11. července 1922, Rv I 329/22.)

O žalobě na zaplacení mzdy, již vznesl hospodářský dělník devátý den po skončení námezdního poměru, rozhodly oba nižší soudy věcně. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a žalobu odmítl.

Důvody:

Dle nesporného přednesu stran byl žalobce zaměstnán u žalovaného jako zemědělský dělník, jednak jako krmič dobytka a posléze při řízení secího stroje. Nesporno též, že námezdní poměr mezi žalobcem a žalovaným, jenž je rolníkem, skončen byl dne 18. března 1921. Žaloba o zaplacení mzdy za první týden v lednu a za týden po 18. březnu 1921 ve výši 252 Kč, podána byla dne 27. března 1921, tedy 9. den po ukončení poměru námezdního. Dle min. nařízení ze dne 15. března 1860, čís. 73 ř. zák. jsou spory mezi výpomocnými dělníky a nádenníky při hospodářství polním a lesním, pokud vzešly po čas trvání služebního poměru neb do 30 dnů po jeho ukončení, vyloučeny z příslušnosti soudů i tehda, když ony osoby k čeledi čítati nelze. K osobám, o nichž tu řeč, sluší čítati všechny, kdož konají ruční práce v oboru hospodářství lesního a polního, neposuzují se však dle řádu čeledního proto, že nejsou přijati v domácnost zaměstnavatele (šafáři, hajní, nádenníci, dozorcí na pracující lid a na stroje hospodářské a p.). Spory ty přísluší do oboru působnosti státních úřadů politických, poněvadž příslušnost orgánů obecních k uklizení sporů čeledi, ustanovenou řády čeledními a zřízením obecním na tento případ rozšířiti nelze. (Pražák: Spory o příslušnost II. str. 69.) Poněvadž dle řečeného žalobce byl jako hospodářský dělník u žalovaného zaměstnán a spor zahájil před uplynutím 30denní lhůty po ukončení námezdního poměru, nebyl v té době ku řešení sporu toho soud vůbec povolán, nýbrž úřad politický. Měl tedy dovolaný okresní soud sám od sebe žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva, pokud se týče měly soudy nižší v kterémkoli období procesním řízení jako zmatečné zrušiti a zastaviti a žalobu odmítnouti, i když nepřípustnost namítána nebyla (§ 477 čís. 6, § 478 a § 503 čís. 1 c. ř. s. a § 42 j. n.). Vzhledem k absolutní povaze norem, upravujících poměr soudů a úřadů správních dlužno žalobu tuto před uplynutím 30 dnů k soudu podanou i tenkrát pro nepřípustnost pořadu práva odmítnouti, když již mezitím zmíněná 30denní lhůta prošla a žalobce více na správní úřad obrátiti se nemůže a mu nezbude, než aby se s novou žalobou opět na soud obrátil, který pak ovšem jednání o žalobě více nebude moci odmítnouti. (Pražák: Spory o příslušnost II. str. 74.) Poněvadž nižší soudy závadu tuto přehlédly, bylo na soudu dovolacím, aby dle § 42 j. n. dosavadní řízení jako zmatečné zrušil a žalobu odmítl (§§ 503 čís. 1, 477 čís. 6 a 478 c. ř. s.).

Čís. 1774.

Práva obchodního pomocníka na tantiemu dle § 14 zák. o obch. pom.

(Rozh. ze dne 11. července 1922, Rv I 383/22.)